

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5738/23
4.9.2024. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Драгане Марчетић и Иде Никитовић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Душан Обренчевић, адвокат из Београда, Кондина 7, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Немања Мандић, адвокат из Београда – Борча, Братства и јединства 38, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о жалбама парничних странака изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П 37845/20 од 14.03.2023. године, у седници одржаној 4.9.2024.године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосноване, жалбе парничних странака и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 37845/20 од 14.03.2023. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Првог основног суда у Београду П 37845/20 од 14.03.2023. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати укупан износ од 126.000,00 динара, и то на име претрпљених физичких болова износ од 84.000,00 динара и на име претрпљеног страха износ од 42.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 14.03.2023. године до исплате.

Ставом другим изреке, делимично је одбијен тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати укупан износ од 274.000,00 динара, и то на име претрпљених физичких болова износ од 166.000,00 динара и на име претрпљеног страха износ од 108.000,00 динара, све са законском

затезном каматом почев од 14.03.2023. године до исплате.

Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 120.640,00 динара, са законском затезном каматом од дана испуњење услова за извршење до исплате.

Против наведене пресуде парничне странке су благовремено изјавиле жалбе, и то тужилац против одлуке из става другог изреке из свих законских разлога и тужени, како то произилази из навода жалбе, против одлуке из става првог и трећег изреке, из свих законских разлога.

Апелациони суд у Београду испитао је првостепену пресуду у границама разлога одређених у члану 386. Закона о парничном поступку (“Сл. гласник РС”, бр. 72/11 са изменама и допунама) и нашао да су жалбе неосноване.

У првостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1,2,3,5,7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би побијана одлука морала бити укинута. Без утицаја на правилност и законитост поступања првостепеног суда је околност коју истиче тужени у својој жалби да у тужби није означена вредност предмета спора, а имајући у виду да је предмет спора новчано потраживање на име накнаде нематеријалне штете и да је вредност предмета спора новчани износ који тужилац потражује постављеним тужбеним захтевом, тако да је по тужби могло да се поступа у конкретном случају. Такође, није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се указује у жалби тужиоца јер побијана пресуда садржи јасне и непротивречне разлоге о битним чињеницама, не постоји противречност између онога што је у њеном образложењу наведено о садржини исправа и самих тих исправа, односно изведених доказа.

Према утврђеном чињеничном стању, 17.04.2018. године, око 11,45 часова у ..., дошло је најпре до вербалног сукоба између парничних странака, а затим и до физичког сукоба, и то најпре између тужиоца и оца туженог, а затим и између тужиоца и туженог. Критични догађај започет је на коловозу близу тротоара, а затим се наставио на платоу у непосредној близини тезге туженог, преко пута радње тужиоца. Тужилац има радњу здраве хране, док тужени са својим оцем има тезгу на којој продаје и зачинско биље. Парничне странке су се приликом сусрета на коловозу закачиле раменима у пролазу и након тога започели блажи вербални сукоб. Отац туженог, који се у том моменту налазио за тезгом, пришао је тужиоцу и туженом, најпре са намером да смири ситуацију, с тим што је његово обраћање тужиоцу прерасло у вербални сукоб са тужиоцем, након чега је тужилац ударио једном оца туженог у пределу лица. Након тога, тужени је ударио тужиоца неколико пута у пределу главе услед чега је тужилац пао, с тим што није губио свест, а окупљени пролазници су их убрзо раздвојили. Тужилац је наведеном приликом задобио лаке телесне повреде у пределу главе, и то лаку телесну повреду нагњечење поглавине и зигоматично лево са раздерином од 2 цм, раздерине у пределу носа, изнад леве обрве, нагњечење носа, чеоно лево и темено лево, са развојем крвног подлива, односно код тужиоца је постојала видљива повреда носа и раздеротина изнад леве обрве. Отац туженог се истог дана јавио у медицинску установу, где је констатовано нагњечење поглавине чеоно лево и зигоматично лево, те

нису констатовани знаци фрактуре. Према захтеву за покретање прекршајног поступка од 23.04.2018. године против овде тужиоца је покренут прекршајни поступак због основане сумње да је извршио прекршај вређање из члана 9. став 1. и члана 1. став 1. вршење насиља Закона о јавном реду и миру, а такође, и против овде туженог је покренут прекршајни поступак због основане сумње да је извршио прекршај из члана 9. став 1. вређање и члана 1. став 1. вршење насиља Закона о јавном реду и миру. Према решењу Прекршајног суда у Београду Пр 36407/18 од 13.05.2020. године, прекршајни поступак покренут против овде парничних странака је обустављен јер је наступила застарелост за вођење прекршајног поступка.

Према комисијском судско- медицинском вештачењу судских вештака ортопеда трауматолога др Милана Стајића и неуропсихијатра др Марије Инес Јовановић од 25.11.2022. године, на основу медицинске документације и непосредног прегледа тужиоца, тужилац је наведеном приликом задобио набројане телесне повреде, које се збирно квалификују као лака телесна повреда. Од повређивања, па у наредна два сата тужилац је трпео болове јаког интензитета – од повреде до транспорта до здравствене установе и давања аналгетских средстава, затим је трпео болове средњег интензитета у трајању од 3 недеље, а болови су прешли у болове слабог интензитета у наредних месец дана. Тужилац је након вербалног конфликта, од стране туженог задобио ударце песницом у главу и претрпео је страх јаког интензитета, у почетку примарни – током напада и задобијања повреда, а затим секундарни у трајању од 1 сата – због угрожавања телесног интегритета и манифестација знакова повреде (бол, крв), све до прегледа у Ургентном центру, где је утврђена врста и тежина повреде. Трпео је страх средњег интензитета у вези тока и исхода лечења у збирном трајању од 5 дана, када је узимао антибиотик и добио заштиту против тетануса, а страх слабог интензитета трпео је још 7 дана – до скидања конаца и санирања рана. Повреде нису оставиле трајне последице са ортопедске стране, нити су наступиле трајне последице у односу на психичко функционисање тужиоца.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања применом одредаба члана 154, 155, 158, 192, 200, 205, 190, 277. став 1. Закона о облигационим односима, те члана 232. Закона о парничном поступку, првостепени суд је одлучио као у изреци побијане пресуде. По налажењу првостепеног суда, тужбени захтев тужиоца је делимично основан и одговорност туженог и његова штетна радња, као и кривица се састоји у вишеструким ударцима упућеним туженом у пределу главе и због таквог поступња туженог тужилац је задобио лаке телесне повреде и претрпео нематеријалну штету, коју је дужан да накнади тужени, како је то наведено у ставу првом изреке побијане пресуде. Ценећи истакнути приговор туженог да је тужени поступао у нужној одбрани да би отклонио истовремено противправни напад на оца туженог који је трајао од стране тужиоца, те да је само једном ударио тужиоца, првостепени суд налази да исти није основан.

Наиме, суд не прихвата наводе, нити део исказа туженог да је само једном ударио тужиоца, да је у радњама туженог било елемента нужне одбране и да се радило о отклањању истовременог противправног напада, који би представљао нужну одбрану, како наводи тужени и који би искључио противправност у радњама туженог. По налажењу првостепеног суда, недостају сви елементи нужне одбране, тужилац је једном ударио оца туженог, али тај напад је престао пре реакције туженог, а притом

тужени није отклонио тај противправни напад на неопходно потребан начин, односно, у конкретном случају, није постојала сразмера између отклањања напада и радњи туженог, имајући у виду да је тужени након удараца који је задобио његов отац, употребио прекомерну силу и задао више удараца тужиоцу од којих је овај пао на земљу и задобио нагњечење поглавине и зигоматично лево са раздерином од 2 цм, раздерине у пределу носа, изнад леве обрве, нагњечење носа, чеоно лево и темено лево, са развојем крвног подлива. Из наведених разлога, у конкретном случају, не постоји искључење противправности у радњама туженог, закључује првостепени суд.

Првостепени суд налази да је настанку штете својим понашањем допринео и тужилац, који је први ударио оца туженог у главу, што је испровоцирало туженог, па је поступање тужиоца код туженог довело до афективне реакције и стварање осећања угрожености и страха за блиско лице, па је стога допринос тужиоца одмерен у висини од 30%. При одређивању висине доприноса суд је имао у виду да тужилац није започео физички напад према туженом лично, већ према члану породице туженог.

Првостепени суд налази да је правична новчана накнада за утврђене претрпљене физичке болове 120.000,00 динара, те је умањен наведени износ за проценат од 30% и добијен износ од 84.000,00 динара. У погледу претрпљеног страха правичан новчани износ од 60.000,00 динара, те је имајући у виду умањење од 30% на име доприноса тужиоца настанку штете, добијен износ од 42.000,00 динара.

Тужилац је на рочишту одржаном 14.03.2023. године навео да нема примедбе на наведени налаз и мишљење вештака, односно да повлачи примедбе, а такође, и тужени је навео да нема примедби на наведени налаз и мишљење, који је суд прихватио у целости, као јасан, стручан и свеобухватан.

Суд је одбио предлог туженог да се ради провере веродостојности исправе сведока ВВ прибави извештај послодавца да ли је уопште тужилац радио тог дана у ..., налазећи да је овај доказни предлог сувишан и извођењем истог би се знатно продужио поступак.

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право када је одлучио као у изреци побијане одлуке, дајући за своју одлуку јасне и довољне разлоге, које у свему прихвата и Апелациони суд.

Одлука првостепеног суда је, супротно жалбеним наводима парничних странака, резултат правилне примене члана 8. ЗПП у погледу оцене изведених доказа, због чега овај суд не изражава сумњу у правилност утврђеног чињеничног стања до којег је првостепени суд дошао на основу слободног судијског уверења, савесном и брижљивом оценом сваког доказа засебно, свих доказа као целине и на основу резултата целокупног поступка.

Неосновани су наводи жалбе туженог да је поступао у нужној одбрани бранећи свог оца од истовременог напада тужиоца. Према одредби 154. став 1. ЗОО одговорност за штету је заснована на кривици, која сагласно члану 158. ЗОО постоји када је штетник проузроковао штету намерно или непажњом. Одредбом

члана 161. став 1. истог закона прописано је да ко у нужној одбрани проузрокује штету нападачу није дужан накнадити је, осим у случају прекорачења нужне одбране. Нужна одбрана је дозвољена самопомоћ и то је она одбрана која је неопходна и потребна да у конкретном случају учинилац од себе или другог одбије истовремени противправни напад. Ако неко прекорачи границе нужне одбране он одговара онолико колико их је прекорачио, као и за сваку другу недозвољену радњу. Услов за ослобађање од одговорности је да радња којом је одбија противправни напад не прекорачује оквире одбране која је у датом случају неопходно потребна и адекватна.

Правилно је првостепени суд оценом изведених доказа у смислу члана 8. ЗПП утврдио да у конкретном случају недостају сви елементи нужне одбране, с обзиром да је тужилац ударио оца туженог и да је тај напад престао пре реакције туженог и при томе, тужени није отклонио тај противправни напад на неопходно потребан начин, односно, није постојала сразмера између отклањања напада и радњи туженог, имајући у виду да је тужени након удараца који је задобио његов отац, употребио прекомерну силу и задао више удараца тужиоцу од којих је овај пао на земљу и задобио више утврђених повреда.

Насупрот жалбеним наводима тужиоца, правилно је првостепени суд оценио да је тужилац допринео настанку штете, као и да тај допринос износи 30%. Наиме, парничне странке су прво учествовале у вербалном сукобу, који је замењен физичким сукобом и странке се нису трудиле се да избегну ескалацију конфликта и физички обрачун, већ је њихово поступање водило исходу који је прозроковао тужени, очигледно изазван од стране тужиоца. Наиме, исход сукоба, имајући при томе у виду све утврђене околности конкретног случаја, у виду проузроковања тужиоцу описаних телесних повреда (лака телесна повреда) и обим настале нематеријалне штете у виду претрпљеног страха и физичких болова, чини да тужиочев допринос и по становиштву другостепеног суда износи 30%.

Такође, правилно је првостепени суд, у смислу члана 200. ЗОО, у вези члана 232. ЗПП одредио правичну новчану накнаду за ове видове штете, коју је умањио за 30% на име доприноса туженог насталој штети, па супротно жалбеним наводима досуђени износи за наведене видове претрпљене нематеријалне штете представљају адекватну сатисфакцију за тужиоца. Правилно је првостепени суд узео у обзир и циљ коме служи накнада нематеријалне штете и да се досуђивањем накнаде не сме погодovati тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом, како је то прописано наведеном законском одредбом. Такође је правилно досуђена законска затезна камата од дана пресуђења до исплате сагласно члану 277 став 1 ЗОО.

Осталим жалбеним наводима парничних странака не доводи се у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања и донете одлуке, па исти нису посебно образлагани.

Одлука о трошковима поступка донета је правилном применом одредбе члана 150, 153, 154. и 163. ЗПП у складу са успехом странака у спору, а имајући у виду висину досуђеног износа накнаде нематеријалне штете, све у складу са АТ и ТТ, с тим што тужиоцу припадају трошкови вештачења у целости.

Из изнетих разлога, одлучено је као у изреци, применом одредбе члана 390. ЗПП.

Како су жалбе парничних странака одбијене као неосноване, то је ставом другим изреке, одбијен њихов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, применом члана 153. и 165. ЗПП.

**Председник већа-судија
Меланија Сантовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић